

17. GAIA. PERIKARDIOKO GAIKOTASUNAK

Perikardio: bihotza eta odol-hodi nagusien irteera inguratzen dituen zakuaren antzeko egitura; bi mintz serosoz osaturik dago: errai-perikardioa eta pareta-perikardioa.

Errai-perikardioaren eta pareta-perikardioaren artean, perikardio espazioan, likido perikardiko kantitate txiki bat dago (20 – 50 ml inguru).

Hainbat gaixotasunek eraso diezaiokete perikardioari: infekzioak, neoplasiak, gaixotasun immunologikoak, hanturazko prozesuak, gaixotasun metabolikoak, traumatismoak...

Perikardioko patologiak lau sindrometan laburbiltzen dira baina fisiopatologia eta adierazpen klinikoak nahiko homogeneoak dira.

1. Perikarditis akutua
2. Perikardioko isuria
3. Bihotz-butxaduraren sindromea
4. Perikarditis hertsatzailea

PERIKARDITISA

Definizioa

Perikardioaren hantura da.

Etiologia

- Idiopatikoa. Kausarik ohikoena.
- Infekziosoak:
 - Birikoak: gehienak (Influenzae, Cocksakie)
 - Bakterianoak
 - TBC (perikarditis tuberkuloso)
- Ez infekziosoak:

- Miokardioko infartua: lehenengo egunetan edo Dressler-en sindromea (miokardioko infarturik 10 egunera edo aste batzuetara gertatzen da)
- Traumatismoak
- Gaixotasun metabolikoak

Sailkapena

- Akutua: < 6 aste
- Subakutuak: 6 aste – 6 hilabete
- Kronikoak: > 6 hilabete

Fisiopatologia

Perikardioaren inflamazio gehienak akutuak dira, pronostiko onarekin.

Baina batzuk kronifikatu egiten dira eta perikardioaren fibrosia gertatzen da, hau dela eta bihotzaren mugikortasuna gutxitzen da, ondorioz gastu kardiakoa gutxituz.

Konplikazioak

- Isuri perikardikoa

Likidoa metatzen da (50 ml baino gehiago). Isuri akutuetan 100-200ml-rekin sintomak agertzen dira, kronikoetan berriz litro bat ere meta daiteke.

- Butxadura perikardikoa

Likido asko metatzen bada, oso larria da. Gastu kardiakoa asko gutxitzen da, eta azkenean bihotzeko geldialdia egon daiteke.

Zeinu eta sintomak

- Min perikardikoa:

- Bularrezurraren atzean, irradia daiteke (sorbaldera hedatzen da, batzuetan leporantz, klabikula gaineko hobietarantz edo ezkerreko besora zabal daiteke).
- Arnasgorarekin batera, eztularekin eta irenstearekin batera handitzen da.
- Etzanda dagoela areagotzen da, eta eserita eta gorputz-enborra aurrerantz makurtuta arintzen da
- Disnea (minak arnasgoraren sakontasuna murrizten duelako), eztula, disfagia, zotina, sukarra
- Butxada: tonu kardiakoak ↓, yugularren distentzioa, gastu kardiakoa ↓ → hipotentsioa, oliguria, zianosia.
- Askultazioa egitean perikardioko marruskadura entzuten da.

Diagnostikoa

- ECO: perikardioa eta bihotzaren azpian dagoena ikusten da.
- Rx: isuria ikusten da.
- ECG: Birpolarizazioaren alterazioak EKG-an (ez beti)

Tratamendua

- Etiologikoa: antibiotikoak.
- Sintomatikoa: antipiretiko, analgesia.
- Butxada: tratamendu urgentea!!:
 - Perikardiozentesia: xifoidearen behealdetik orratza sartu eta metatutako likidoa ateratzen da. Normalean likidoa ateratzean gastu kardiakoa hobetzen da.
 - Drenai kirurgikoa: behin perikardiozentesia egin ondoren likidoa berriro metatzen bada, leiho perikardikoa irekitzen da, konplikazioak ez egoteko.